

Het Regt

NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

PRYS DER INSERTIE:

18 centiemen den drukregel.
40 centiemen de reklamen.
Alle toezending van brieven, geld, moet ons vrachtyrty worden.

Wekelyks verschynende. Woensdag en Zaterdag, by den Opsteller-Uitgever, HUN. DE GOCQ-CRETEN, te St-Truiden.

ABONNEMENT PRYS:

Voor de Stad 5 fr. per jaer.
" 3 fr. per 6 maanden.
" 1-75 fr. per trimester.
Voor Buiten 6 fr. per jaer.
" 3-50 per 6 maanden.
" 2 fr. per trimester.

VADERLAND.

GODSDIENST.

VRIJHEID.

Die zich aan het REGT zal abonneeren, zal hetzelfde van nu tot 1 July gratis ontvangen.

Liberaal Dwingelandy!

Er staet in de Grondwet: Art. 14: «De vryheid van eerediensten, die van derzelver openbare uitoefening, zoo als ook de vryheid van zyne denkwyze in alle zaken bekend te maken, zyn gewaerborgd, behoudens de bestraffing der misdaden ter gelegenheid van 't gebruik dier vryheden gepleegd.»

Maer volgens het liberalismus dat ons regeert, is de Grondwet niet voor de geestelykheid gemaakt. «Alle burgers zyn gelyk voor de wet», zegt zy (Art. 6) wel is waer; maer volgens de liberale uitlegging, dat wil zeggen: Alle burgers, de geestelykheid uitgezonderd.

Aen dezen is het niet toegestaan, op den predikstoel de minste afkeuring van een akt van eenen minister, van eenen gouverneur, van eenen burgemeester, zelfs niet van eenen simplen garde-champetre te laten hooren.

Gelyk in den hollandschen tyd, gelyk heden in het keizerryk Frankryk, zal men, ieder keer dat een pastoor of een onderpastoor den predikstoel moet opklimmen, spioenen in de kerk bemerken, belast om de woorden van den kanselredenaar te bespieden. En op het minste verdacht van, zelfs door eene bedekte zinspeling, eene handeling eener wereldsche overheid gelaekt te hebben, zal een proces-verbaal opgemaakt, en de priester voor de correctionnele regtbank gesleept worden.

Hoe liefderyk, hoe vryheidminnend, niet waer?

Maer, zal men zeggen, de priester moet toch niet op den predikstoel van politiek spreken: zulks betaemt hem immers niet.

Hierop zullen wy antwoorden: Dit gaet het gouvernement niet aen. De priester op den predikstoel is niet 'ne burger gelyk de advokaet op het tribunaal, gelyk de professor op zynen leerstoel, gelyk de herbergier in zyne herberg. Het betaemt hem niet van in zyne kerk over zaken te spieken die met de religie geene betrekking hebben: maer als hy zulks wilde doen, waerom zou hy niet zoo vry mogen zyn in zyne kerk als de burgemeester op het gemeentehuis? Benemen

hem zyne kerkelyke kleederen de regten welke de Grondwet aen iedereen verleent?

En nog, zyn er dan geene omstandigheden, waer de priester zich zou in conscientie verplicht vinden om iets te zeggen hetgeen aen 't gouvernement of aen de eene of andere overheid niet zeer aangenaem zou wezen? Dit hangt af van het gedrag van de burgerlyke magten jegens de Kerk.

Zoo zou het by voorbeeld, aen eenen priester niet toegelaten worden om op den predikstoel te spreken van de vervolging welke onze heilige Vader de Paus ondergaet, van de onregtvaardigheid van hen die hem van zyne Staten beroofd hebben, van den hantvloed door de H. Kerk uitgesproken op degenen die de tydelijke magt van den Paus aenranden. Dit zou niet toegelaten worden, omdat men in de woorden des priesters eene onregtstreeksche berisping zou vinden van het akt waardoor het gouvernement de rooving der Pauselyke Staten erkend heeft!

En ind' en eens een liberaal gouvernement de vryheid der kerk al meer en meer belemmerde, indien men, door eene reeks van bepaalde wetten zoo verre kwam, dat de in de Grondwet geschrevene vryheid van godsdienst maer een ydel woord was, dan zou het den priester niet geoorloofd zyn om zich tegen de schending der kerkelyke vryheid, tegen de dwingelandy van het liberalismus te verzetten!

Is het daer, waer het liberalismus wil hen gaen? Is men van voornemen, het katholicismus allengskens te verdrukken? En is het om den goeden uitslag dier maatregelen te verzekeren, dat men vooreerst, uit voorzigtigheid, den geesteliken den mond stoppt? Dit zullen wy eens zien!

De kommissie der dienstbaarheden, te Antwerpen, heeft dezer dagen in principie besloten, eene nieuwe meeting te houden. Op deze volksvergadering zullen verschillige belangen der Antwerpenaers breedvoerig behandeld worden. Dag en lokaal zullen later bepaeld worden.

Verschillige inlichtingen bevestigen nu ons gezegd dat er geen spraek is van een huwelyk van den prins van Oranje met de prinses de Murat, zelfs wordt de reis dezer laatste naar het Nederlandsche hof tegenge-

sproken. Eene doorluchtige persoonagie van van diklaestgezede hof zou op het bespreken van dit huwelyk geantwoord hebben: «Alleenhet gerucht van deze verbindtenis is eene beeediging voor de Nassau's.» Deze woorden zyn zeker duidelyk genoeg.

Zyn sylberaelt Ja met het geld, schatplichtigen!

Ons liberaal ministerie heeft eene byzondere kennis van ons klein arm landeken te ruineren. Geld vragen, geld vorkwisten; 't is al geld da de ministerieklak slaet! Burgers menschen van buiten, doet uwe beurs maer open..... die liberale boel die tegenwoordig te Brussel op de kussens zit zal ze wel ledigen, yt niet ongerust. Gy weet, die mannen zyn in 1848 boven gekomen. Hewel, wilt gy eens weten hoe ver zy ons landeken gebagt hebben op die 14 jaertjes? 'T is waerlyk kurieus van eens te vergelyken den finansielen toestand van Belgie in 1848 (wanneer de katholieken het bestuur aen de liberalen overlieten), met den toestand van di jaer, ergo, gelyk ik zeg, op 14 jaren tyds. — Werjt eens 'ne minuut op deez' getallen, en ziet eens. Ik vraag u niels meer.

	Voor 1848.	1862.
	KATHOLIEKEN.	LIBERALEN.
Justitia	12,707,893	13,280,117
Buitenlandsche zaken	3,678,774	5,356,830
Inwendige	6,315,922	9,482,880
Oorlog	28,090,000	38,292,151
Openbarewerken	17,648,444	28,784,809
Openbare schulden	31,315,473	40,333,115
Non-valere et rembour.	1,931,000	2,875,300
	101,820,547	150,375,032

Ergo veteren die groote liberale mannen zoo de bagatelle van 30 MILLIOEN per jaer meer om ons klein landeken te besturen, dan de katholieken voor 1848! En is het land nu beter bestuurd dan over 14 jaren?

En wie moet die 30 miljoen, die 's jaers in 't water geworpen worden betalen, kontribubelen? Wat gaet er van komen? Is dit klaer of niet klaer?

Hells nog alles niet!

DETTIG MILLIOEN 'S JAERS aldus moeten wy tegenwoordig meer opbrengen voor die lekkere liberale bolle van Brussel, dan wy in 1848 voor de katholieken betaelden.

Maer luidert eens verder: in die dertig miljoen zyn nu nog niet begrepen, noch die bagatelle van 40 MILLIOEN voor de for-

fikatio-werken van Antwerpen, noch de bagatelle van 15 MILLIOEN voor het groeven der kanons, noch de bagatelle van 5 MILLIOEN voor de maetschappy Pauwels, enz. Burgers, wat zal het einde van dit alles zyn? Ingeval de liberalen aen 't bestuur blyven, zyn wy geruineerd, ja of neen?

Burgers, wilt gy geruineerd worden tot in den grond toe, ondersteunt dan de liberalen;... gy zyt er meester van. Wilt gy integendeel een einde zien aen al die geldverkwistingen, werpt dan met de eerste gelegenheid al die lekkere liberale geldverkwisters aen de deur, en vervangt ze door mannen die kunnen huishouden;... alles hangt van u af.

DE KAMER.

3 Juny. M. Dumortier heeft de beraedslaging over het instellen eener spaer- en pensioenkas, door eene lange redevoering begonne, waerin wy vooral de aenpryzyng van de tusschenkomst des Staets afkeuren.

M. de Renesse kritikeerde dit even zoo, doch M. Tack vindt die tusschenkomst min of meer noodzakelyk; maer het gouvernement mag zich niet bankier en mobilier krediet maken ten nadeele der partikulieren, gelyk het schynt te willen door het wetsontwerp.

De onverschilligheid dezer Kamerbeeren wordt schandelyk: gisteren liet men de vryheid muilbanden, vandaeg wordt er gesproken over een der groote belangen van het volk — over de gespaerde penningen van den werkman — aen welk punt zoovele belangryke punten van orde, zedelykheid, huisselyk en maetschappelyk bestaen verbonden zyn, en in de kamer zitten ten hoogste nog 30 leden te... geeuwen.

Wy hebben afschrik van de onverschilligheid welke onze representanten en gansch het belgische volk ter neer slaet; deze leidt tot slafelyke onderwerping, tot vernietiging van alle initiatief en zelfleven, tot den zelfmoord eener natie, of tot een ontwaken met bloedige schokken.

De ministers profiteeren van die schuldige onverschilligheid om meer en meer magt in zich te centraliseeren.

Laet ons hopen dat by de stemming van den Senaet, het volk zal wakker geschud zyn en zien, dat men door uitzonderlyke wetten tegen den priester te maken, den weg der ware vryheid is afgeweken en dien van den willekeur is ingetreden.

De zes-en-twintig Martelaren

VAN JAPAN.

De leverige kloosterlingen stichtten weldra te Meaco een hospitaal voor melatschen, en een ander te Nangaski, alwaer zy de treffenste voorbeelden gaven van zelfopoffering en liefdadigheid, derzelfder tyde dat zy met vurigheid de evangelische leering voortzetteliden. Zy stichtten tevens een klooster te Ozaca en ontvingen twee nieuwe medewerkers, de minderbroeders Martinus Aquirre, geboren te Vergara in Biscaye, en Francisus Blanco, geboren in het graefschap Monterey in Galice.

De Paters Jesuïeten, van hunnen kant, verwaerloosden niets; niettegenstaende het edikt van verbanning uitgegeven tegen hen door Taicosama in 1587, dooriepen zy de verscheidene prinsdommen van Japan, bedienden de sakramenten aen de geloovigen en bekeerden de afgodisten; gedurende het jaer 1596 ontvingen tien duizend heidenen het doopsel. De gouverneur van Nangasaki, Terasava, wierd zelve kristen benevens verscheidene groote heeren van het hof en van het koningryk.

Taicosama kende die bekeeringen, in weerwil der voorzorgen en der voorzigtigheid der Paters Jesuïeten, maer hy sloot de oogen. Begeerende den loophandel met Portugael te byven onderhouden, en zich allyd vleijende de Spanjaerds te zien hem kunne hulde van leenschap bewyzen, hy wilde, noch zyn edikt van verbanning intrekken, noch

hetzelve doen uitvoeren.

Ondertusschen kwamen ysselyke teekens den hoogmoedigen monark met schrik berangen. Hy wierd aengedaen van eene afschuwelyke ziekte. Buitengewoone geesels volgden weldra elkander op. Den 21 July overviel ten regen van asche de steden Meaco en Fouchini, gedurende eenen gansch den dag; over de stad Ozaca viel roodachtig zand. Eene hevige aerdbeyving, welke zich verscheidene dagen deed gevoelen, stortte het paleis van Taicosama en de byzondereste gebouwen van Meaco ten gronde. Al de tempels warden op eenen enkelen dag vernield en de sfgoden ten gronde geworpen en verbryzeld. Byna overal waren de kristenen gespaerd. De bouzen weten deze rampen van het keizerryk toe aen den God der kristenen. De keizer wierd verbitterd tegen de missionnarissen, en zyne gramschap wachte maer de gelegenheid af om uit te bersten, toen eene spaensche galjoen kwam stranden op het koningryk Tosa; dezelve had zeven kloosterlingen aen boord, onder andere Philippus à Jesu die op reis was om de H. wyding te gaan ontvangen, en martelaar moest worden. De Japanezen maekten zich meester van het schip en deszelfs lading, van de artillery en wapens welke het bevatte: alles wierd gezonden naar Ozama; te vergeefs deden de kommandeur Landeche en de Paters minderbroeders poogingen om dit te voorkomen. De bonze Jacoin deed den keizer gelooven, dat de missionnarissen trachtten door den godsdienst Japan tribuitschuldig te ma-

ken van Spanje. Dit gezegde, de kloosterlingen en wapens gevonden op het vaertuig, de andere omstandigheden hooger aengeduid, deden Taicosama zyn edikt herinneren van 1587.

Het tempeest borst uit de 8 december, en Taicosama verklaerde dat hy de minderbroeders zonde ter dood doen brengen. Gibournoncho, gouverneur van Neder Meaco, deed dien dag wachten stellen voor het huis der minderbroeders, terzelfder tyde maekte men de lyst op der kristenen die de kerk van deze religeusen bezochten; er waren er veel, toch de gouverneur verminderde allengskens het getal tot op 12.

Den 16 december omringden de wachten het huis der Paters Jesuïeten te Ozaca, alwaer zich bevond Paulus Miki, geboren in Japan in het koningryk van Ava. Hy was gedoopt geweest in den ouderdom van vier of vyf jaren, en op zyn 22^e jaer getreden in de Societeit; hy nam het ambt waer van geloofsonderwyzer en prediker te Meaco; zyn woord had eene gansch byzondere kracht om de geloovigen te bekeeren.

Den 11 sprak Taicosama het doodvonnis, luidende als volgt: «Na dat de keizer de vorige jaren de wet had verboden welke de Paters leeren, andere Paters, onder den naem van zendelingen van Luçon, zyn in deze stad komen wonen en dezelve wet komen leeren. Om deze reden zyn zy veroordeeld, met de Japanezen tot hunne wet bekeerd, allen te samen ten getalle van vier-en-twintig, en gy zult ze kruisigen te Nangasaki.

» En ingezien dat Zyne Majesteit voor het toekomstige gezeide wet nog eens ten strengste verbiedt, weet dat hy wil zyn besluit stiptelyk » onderhouden hebben. En, mogte het gebeuren » dat iemand gemeld besluit overtrede, dat de » overtreder en gansch zyn geslacht met de dood » gestraft worde.

» Gegeven den 20^e dag der 11^e maen van het » 1^e jaer der tydrekening *Eicho*.

Den 12 gaf men de Paters minderbroeders kennis van het vonnis.

Den 3 January, 's morgens, warden de vier-en-twintig belyders, de handen op den rug gebonden, geleid te voet naar eene der straten van opper Meaco, alwaer men elken van hen een deel der linker oor afsneed. Het bevel was van hun den neus en de ooren af te snyden, maer Gibournoncho had medelyden met de onschuldege slagtoffers. Na deze verrigting warden de heilige martelaren schandelyk gesleurd drie en drie op wagens, gelyk groote booswichten, midden door de straten van Meaco. P. Petrus-Baptista zelve heeft ons het verhaal van deze pynig achtergelaten in een zynen brieven: «Men draegt, schryft hy, openbaerlyk het vonnis: hetzelve is geschreven op eene tabel welke men opsteekt voor ons. Er wordt er in gezegd, dat om de wet der kristenen gepredikt te hebben tegen het verbod van Taicosama, wy moeten gekruisigd zyn te Nangasaki. Wy zyn er oneindig gelukkig over en getroost in den heer, want 't is om zyne wet gepredikt te hebben

4 Juny. Het werk is voltrokken; DE VRYHEID DES WOORDS OP DEN PREEKSTOEL IS VERMOORD. Men heeft dat artikel van het strafwetboek nog meer verzaerd. Niet alleen treft men nu den priester, maar elken burger die eene godsdienstige plegtigheid zou bywoonen, en, by voorbeeld, het woord voeren by eene begrafenis. Dit artikel is aangenomen met 62 ja, 32 neen en 4 onthoudingen.

Wat er nu te doen valt.

M. Tesch kan niet beter doen dan de gevangnissen vergrooten, de instructie-registers vermeerdereu, en vooral een legioen spionnen inrigten om te hooren wat er voortaan op den preekstoel gezegd wordt; want de geschiedenis heeft ons en allen tyde geleerd dat de belgische geestelykheid altyd aan haren plicht is getrouw gebleven, en zich weinig of niet om de gevolgen bekommerd heeft. Laet komen dat komt! is hare spreuk, en die spreuk zal de geestelykheid toepassen, gelyk onder de voorgaende regering, onder Napoleon en onder Joseph II. Ja, de belgische priester zal de ongrondwettelyke artikels braveeren.

De provinciale raden vergaderen volgens de wet, heel het land door, den eersten dynsdag van de maand July.

De depeches van M. de Grammont, fransche afgezant te Weenen, melden aan het kabinet der Tuilerien de stellige weigering van den keizer van Oostenryk van de kandidatuur voor het koningryk Mexiko aan zynen broeder aangeboden.

Mgr. Dupanloup en kardinael Wiseman zyn gelast door de andere prelaten een adres tot aenkeuring aen de tydelyke magt des Paus op te maken. Hetzelve zal maendag, tweeden Sinxendag aen den II. Vader overhandigd worden. M. Louis Veuillot is de eenigste laïek die de vereenigingen der bisschoppen bywoont. De Paus zou verklaard hebben M. de Lavalette niet te zullen ontvangen. Z. H. heeft insgelyks aen de bisschoppen hunne gedragsyn afgeteekend in geval hy gedurende de moeyelyke omstandigheden kwam te sterven.

Prins Napoleon is gisteren te Toulon aengekomen en heeft daer eene lange byeenkomst met M. de Lavalette gehad. Iedereen weet dat die twee bazen voor den Paus niet zyn.

Volgens eene korrespondentie uit Brussel baert de toestand des konings weer onrust en vrees men voor eene verwikkeling van de kwael, hetwelk men niet gerust te gemoet ziet.

De *Moniteur* geeft het programma der konkoorsen van het middelbaar onderwijs van eersten en tweeden graad voor den jare 1862.

KULLAGIE.

Een constitutionneel land! wat is dat voor een ding? Dat is nog veel moeyelyker te beschryven als de huid der Mastadonten of dieren, die vóór den zondvloed de aerde bekropen of begingen. Een photograeph zou gemakkelijker den vorm van eene dryvende wolk of de gelaetstrekken van eenen diplomate pakken, dan wel een neuswyze den echten zin van het kullagie-woord « constitutie ».

Over eenige jaren, toen Willem I in zeker landje nog den dikken speelde, den elleboog op de protokollen van het jaer vyftien en de

dat wy het leven verliezen. Wy zyn zes religieusen die veroordeeld zyn, en achttien Japanesen, de eenen als geloofspredikers, en de anderen als enkel kristenen. Uit de Societeit bevindt er zich een broeder, geloofsouderwyzer en een dienaar. Men heeft ons allen uit de gevangens doen gaen, en men heeft van elken van ons een stukje van de linker oor afgesneden; daarna heeft men ons op wagens gesteld, en men heeft ons schandelyk door de straten van Mexico ten toon gevoerd; te midden eener groote menigte volks en soldaten. Hierop heeft men ons geleid, de handen op den rug gebonden, te peerde tot Ozaqa. Daer heeft men ons alzoo te peerde gansch de stad doen doorloopen. Vandaer heeft men ons doen gaen naer Sacaf, en men heeft hetzelfde tooneel vernieuwd, ons doende voorgaen door een' openbaar uitroeper. In elk eene dezer steden hoorden wy zeggen dat men ons welhaest gung doen sterven. Maer by onze terugkomst te Ozaqa, hebben wy vernomen dat men ons zou doen sterven te Nangasaki. Dat uwe liefdadigheden, uit liefde voor onzen Heer, ons vuriglyk aenbeveien aen God, opdat hy voor aengenaem honde het sacrifice van ons aller leven!

De jonge Thomas Cozachi, een jongeling van 15 jaren, en die, met zynen vader Michael, martelaer stierf, schreef aen zyne moeder eenen bewonderenswaardigen brief luidende als volgt:

Met de gratie des Heeren, heb ik gewenscht u te schryven. Er is gezegd in het vonnis, dat wy

tambour Van Maenen op de hielen zemen zoo: een constitutionneel land is een lanovaer men den bliksem van de grondwet geeft waer men koppig met een yzeren nek in 'lands zaken doorwerkt, zonder zich te bekommeren hoe het volk er over bromt of kazelt waer men een deel der onderdanen met hooge laetsen en schatopbrengende bedieningen mist op den polder van den Staet, en de ovrigen schoeijen jaegt; waer men tael, godsdienst en zeden aen een volk opdringen wil, dat e maer niet van hooren wil. De akademy van dat landje kwam by en gaf aen dat voor eene andere betekenis. *Constitutie* wou dan eggen zooveel als verbroedering tusschen catholiek en liberael, vryheid van denkwijze, vyheid van drukpers, vryheid van Godsdienst. Elke burger is even wys, even oud en even iagtig voor de wet; de volksvertegenwoordiger, de senaet en de koning maken het gezag delands uit. De volksvertegenwoordigers worden door vrye burgers gekozen, en gaen naer de bimers niet om te kazelen, te slapen, of eene karaf water te drinken, maer om de belangen van het land, wys, voorzigtig en onpartidig te verzorgen. De Senaet neemt geene wesen aen en verwerpt er geene of het volk met er in vallen. De Koning kiest ministers die eveneens onpartidig handelen en hunnen portefeuille niet zoeken te behouden, als zy (de ministers en de portefeuilles) versieten zyn. Alle taelmeesters dachten: nu zal dat woord zyne eigenaerdige betekenis behouden, en nu zal de boel wel draeijen. Kul agie! Alwee verandering van zin. De liberalen en de etholiken staken de horens op en joelden: dat s de ware betekenis niet van het woord *constitutie*. Gy, catholiken, riepen de liberalen, gywit alleen aen het roer blyven en den zedel bekleden aen de tafel van Staet en budget; wy moeten ook onze beurt eens hebben. Gy liberalen, riepen de catholiken tegen, gy hebt grondbeginsels, leerstelsels die uitsluitelyk zyn; gy moet den Godsdienst der Belgen grast laten; zy zyn catholiek, en willen in hunen catholiekien godsdienst hunne volle vryheid bezitten en behouden; gy werkt hen altyd tegen; gy moet u daer niets van aantrekken en alleen in de bestuurders van den lande maer burgers beschouwen. De catholiken zegden: *constitutie* wil zeggen bewarende gezindheid; en de liberalen, *constitutie* wil zeggen vooruitgang, beschaving, oppergezag van den Staet. Nu kreeg het woord eene geheel andere betekenis; nu werd het worsteling lot op het bloed om boven te geraken. De logie tral in het strydkamp, reikte de hand den liberalen toe. Geene catholiken meer aen het roer! maer afgezet en verzonnen al wat nog met hen, by hen en aen hen houdt!

Het laeste oordeel brengt gewis zoo groote harrewar niet te wege dan eene kiezing. De groote koets- en champagneheeren van den lande stievelen als eenvoudige pelgims voor de kiezing rond. Vleijery, bedreiging, allerhande soor van kullagie wordt in het werk gesteld om maer te gelukken. De eete beschuldigt den anderen stemmen tegen vyffrankstukken te verwisselen. De geringe kiezer droomt van piepelen tusschen twee voren: hy hangt van twee kandidaten af en weet niet van wat hout pylen maken. De liefsvryheid is om zeep, enz. enz.

Maer heden is er niet meer uit te geraken en beteekent het woord *constitutie* kullagie. Alle burgers zyn gelyk voor de wet; gy behoort niet tot de gezindheid van het ministerie? niets te doen; gy kunt op twe vingers sluiten; gy klopt op doovemans deur; gy kunt nog geene plaets van garde-champeter meer bekomen.

Antwerpen zegt: ik heb myne volksverte-

moeten gekru sigd zyn te Nangasaki, terzelfder tyde met de Paters, en wy zyn alle samen vier-entwintig personen. Wees geenszins droevig ten mynen opzigte, noch ten opzigte van diehael myn vader, want wy gaen u afwachten in het paradys. En indien, in de ner uwer dood, gy gee geestelyke vader by de hand hebt om uwe biecht te spreken, wekt in u zelve een diep berouw op over uwe misdagen en eene zeer regtzinnige godsruchtigheid. Overweekt terzelfder tyde de oneindige weidaden die gy ontvange hebt van Jesus-Christus Onzen Heer; en, daer de wereldsche zaken spoedig voorby gaen, al waert gy zelfs gebragt tot armoede en elende, waekt vooral om de glorie des hemels niet te verliezen, en verdraegt veruldiglyk en met eene volmaakte hefdadigheid alles wat de menschen tegen u zouden kunnen doen; neemt in aendacht dat het zeer noodzakelyk is Mance en Philippus, myne broeders, niet in handen der heidenen te stellen. Ik beveel hen aen God, en ik vraag u ook dat gy ons allen bevelet aen de goddelijke majesteit. Ik vernieuw u nog het verzoek van te denken aen hetgeen volstrekt noodzakelyk is, te weten aen u onophoudelyk te doordringen van een diep berouw over uwe misdagen; want Adam is zyne zaligheid slechts verschuldigd geweest aen het berouw dat hy had over zyne zonden; alzoo ook zult gy van de uwe ontslagen zyn by gebrek aen eenen biechtvader. Dat God met u zy!

genwoordigers niet gekozen om my laten op het ys te leiden. Bah! roepen zyne volksvertegenwoordigers, wy zullen u wel kop houden; gy zyt overdreven, gy gaet te ver; wy verstaen uwe belangen en gy niet, lawymakers daer ge staet.

De drukpers kan hier en daer nog al vry en onbekommerd de waarheid eens zeggen aen den eenen of anderen gegalonneerden staetskazak; maer gaet nu eens schryven / eene valsche en onvoorzigtige beschuldiging of calomnie, God! dat ware kopaf, maer zelfs geene ligte, onbeduidende schimp op het een of het ander ezeloorig kopstuk, of dadelyk een procesverbael omdat gy zoekt hem zyne aching te benemen. Gy zoudt tegenwoordig veel beter een pierre infernale of duivelsteen tusschen uwe vingers houden dan wel eene gazette-pen. Nota bene, de drukpers is toch vryl o kullagie!

De priester gaet nu ook op zyne beurt eens begrypen wat het woord *constitutie* zeggen wil: Hy zal zich voortaan, indien onze ministeriebazen er in gelukken, moeten wachten op schuinsche of regstreeksche wyze maer geen woordje tegen eenen staetsbediener te repen. Als de bisschoppen mandementen zenden voor het geloof en die niet in de kaerten vallen der kopstukken, dan mag hy ze niet meer aflezen. Achter elke pilair der kerk zal voortaan een garde-champeter of geheime sputter staen, om de sermoonen by te zitten en om te zien of er geen woord in is waer een procesverbael kan op rusten. Vroeger was de priester onderworpen aen dezelve wetten als de andere burgers; maer laet hem nu eens zeggen dat er zyn die het volk bestieren en geen godsdienst hebben, die hunnen paesschen, by voorbeeld, niet houden. Gevalt het dat zyn burgemeester naer Brussel of Luik zynen paesschen in *pello* gaet houden by mynheer Verhaegen, krak een procesverbael, enz.: gy hebt tegen eenen bediener van den Staet gepreekt. O Constitutie! O Kullagie!

Gy kent de fabel van Phedrus wel: de kwakvorsch die eenen koning vroegen. God gese dat wy vroeg of laet niet varen gelyk zy. Belgie ware een aerdspadys tegen andere landen, begreep men er maer wat Constitutie beteekende. De vryheid is een schoon woord dat alle boezems jaget doet, maer onderworpen aen veel duivelry. Kullagie!

Behandige huichelary.

De liberalen houden niet op te zeggen: wy willen den burgermeester op het stadhuis en de pastoor in de kerk, en levens komeu zy aen den pastoor in de kerk, op den perdikstoel de wet geven, en hem verbieden het evangelie voor te houden, wanneer het gouvernement of de wet tegenstrydig met Gods woord zou handelen of gemaekt zyn.

Het natuerlyke orde wil het bovennatuerlyke orde onderwerpen! de menschelyke wetten willen de goddelijke wet opslurpen! Eene zoo *monsterachtige* wet — in de veronderstelling dat dezelve door al de afdeelingen der burgerlyke wetgeving bekrachtigd worde — kan de gewetens niet verbinden. Wy achten een eerdiedigen te zeer onze defuge geestelykheid om ons te kunnen laten voorstaen, dat zy ooit de heilige vryheid van den catholiken predikstoel zullen doen ploeiwen voor eenen ydelen tekst van menschelyke wet. *Verbum dei non est alligatum*, het woord Gods kent geene belemmering! Gelyk petrus en Joannes, over achtien honderd jaer aen den joodschen Hoogen-Raad en aen de magistraten van Jerusalem antwoerden, zullen onze priesters ook aen hunne registers antwoerden: « Oordeelt gy zelve of het voor ons niet beter is aen God te gehoorzamen dan aen de menschen. »

De wereldlyke magt zegt in Belgie tot de geestelykheid: « Niet alleen stel ik u op dezelfde linie als Satan, uwen vyand, maer ik weiger voortaan de vryheid welke ik hem waerborg. Hy zal u mogen ontvamen, Christus uwen meester en sichter blasphemieren, u door het slyk der eerrooverij sleuren; hy zal u de zielen mogen ontnemen; hy zal u den oorlog mogen aendoen op de thaters, in de klubben, in de raed-beslagen, in de pleitingen voor de regtbank, op de leerstoel der hoogescholen, in al de wereldlyke vergaderingen, in al de organen der drukpers, maer gy, gy zult geen regt hebben om te antwoerden; uwe bedienenden zullen de leer van Christus niet vrylyk meer mogen prediken, noch de regten der kerk verdedigen, en, op straffe van boet en gevangenis, zullen zy het goed en het kwaed geen kwaed meer mogen noemen. »

Belgen van 1830, ons nationaal karakter is ontaerd, verbasterd en is verkankerd van liberalismus! Indien wy geen krachtig tegengifft nemen, dan verliezen wy de waarheid, de iedelykheid, het orde, en regtvaardigheid.

Kerkelyk nieuws.

Men schryft ons uit Landen: Verleden dynsdag heeft hier eene schoo-

ne plegtigheid plaets gehad. Mynheer Demal, neef van onzen hooggachten Deken, heeft op dien dag, zyne eerste misse gezongen in onze kerk. De inwooners van Landen hebben hun beste gedaen om te doen zien aen een ieder, hoe zeer zy hunnen herder en deszelfs familie hooggachten. Van aen de kerk tot in de pastory waren de straten versierd met boomen, vaendels, draperien, en triumph-bogen. Dit alles had men 's avonds voor de plegtigheid, stillekens buiten den weet van M. den Deken voorbereid. De jonge priester, omringd van zyne drie bomen den deken, den heer pastoor van Iteren, by Maestricht, en den heer Directeur van het stadskollegie van St-Truiden, kleeedde zich aen in de pastory, en begaf zich daarna processies-gewys naer de kerk. De geheele familie ging twee en twee voorop langs de beplante straten, onder het geluid der schoone klokken van Landen en het gezang van den *Magnificat*. Het misoffer begon aenstonds naer dat men den *peni creator* gezongen had. Het was hartroerend te zien eene gansche geestelyke familie het allaer omringen. De drie gebroeders prieters dienden hunne neef; drie broeders van den jongen priester en twee neven van den zelve, alle jonge studenten, waren koorkinderen. Er waren dus negen *officianten* van dezelfde familie, en die denzelfden naam dragen. De eerwaerde pater SERVATIUS van de m. derbroeders van St-Truiden, heeft een hartroerend sermoon gedaen aen de menighe volks waer van de kerk opgevuld was. Menige traen rolde uit de oogen der aenhoorders byzonder toen hy eenige woorden toestuurde aen den vader en aen de moeder van den jongen priester. Naer de mis heeft men het *Deum* gezongen. De zang van priester zoo wel als die der zangers op het hoogzael heeft niets te verlangen gelaten. De mis is dus zeer wel, in koorzang, uitgevoerd geworden, en iedereen is verheugd geweest over de plegtigheid met dewelke dit schoon kerkfeest is gevierd geworden.

Zyne hoogheid de bisschop van Brugge is bediend van de laetste heilige sacramenten; dit geval zal het vertrek van onzen bisschop naer Duitschland waerschyndlyk akhteruitschuyven.

M. H. Moons, diaken professor te St. Quirinus (Hoei) is overleden te Neerpelt.

De priesters der laetste wyding zyn benoemd als volgt:

M. L. Vanhaeken, kapelaen te Dison; M. J. Spaas te Lommel; M. L. Grieten te Lummen; M. J. Bontemps te Brume; M. N. Warnotte te Soumagne; M. A. Duploye te Herve; N. J. Lennart te Membach; M. J. Fraikin te St. Remacle (Verviers); M. W. Demal is professor benoemd in het Seminarie van St-Truiden.

Regterlyk Kronyk.

Het assisen-hof van Limburg zal dynsdag, 10 Juny, vergaderen en zal over de te Engelmanshoven gepleegde moord te beslissen hebben.

Stadsnieuws.

De zoon van Mad. de Wed. Cartuyvels, die verleden zondag te Luik, als minderbroeder, onder den kloosternaem van pater Victorinus, priester gewy is, heeft woensdag, alhier in het klooster der Minderbroeders, in byzyn van eene groote menigte vrienden en kennissen, zyne eerste mis gecelebreerd.

— Onze yverige stadskommissaris, M. Kersteens, heeft een deserter van het 3^e Jagers te voet, in garnizoen te Luik, aengehouden, die zyne effecten verkocht had; alsook een Pruis zonder papieren.

— Het gerucht loopt dat een man, te Zeppersen zyne vrouw erg zou mishandelt hebben. Het gerigt is met de zaak bemoeid.

— Op onze markt van heden werd de tarwe verkocht aen 30.50; het koren aen 22.75; de garst aen 21.00; de haver aen 18.50; de aardappelen van 5.50 fr. de holer aen 1.40

Vershillige tydingen.

Eene aanzienlyke diefte, bstaende in goud- en zilverwerk, is by eenen bankier in Brussel gepleegd. Een dagloonwerker, die in het huis bezig was geweest, is onder verdenking aengehouden.

— Hasselt, dynsdag avond, is een der achbaerste heeren onzer stad, J. M., op den boulevard door eenen persoon onverwachts aengevallen geworden van denwelken hy op het hoofd twee slaggen ontvange heeft, die de noodlotigste gevolgen hadden kunnen hebben. De justitie zal dezen aanval onderzoeken.

— Verledene week is de bliksem binnen de kerk te Weelde geslagen en heeft het orgel beschadigd als ook een balk in de kerk. De schade belooft 1000 à 1200 franks.

— Volgens het verslag der hoppekweekers van het grootste getal gemeenten, waer deze vrucht

VERKOOP
van
EXTRA SCHOONEN
HOOIWAS.

Woensdag 25 Juny 1862, om 2 ure na middag, zal mevrouw de gravin D'Oultremont van DURAS, ter plaetse, ten meestbiedend en op credit, voor den Notaris VANHAM verkoopen:

Omtrent de 40 Hectaren allerschoonsten hooiwass, in hare weiden te Duras en Gorssum.

De vergadering in de dreeft voor het Kasteel.

VERKOOP
van
HUISMEUBELN
EN BAKKERSGERIEDSCHAP.

Op Woensdag den 11 Juny 1862 om negen ure 's morgens, zal mevrouw Anna-Maria ULENS, weduwe van J. Peters, beneffens hare twee dochters, ten hinnen woonhuize te St-Truiden in de Kloppenstraet, publiek en ten meestbiedende, op credit, voor de koopen boven de dry franks, door den notaris COEMANS doen verkoopen:

Allerhande huismebelen bestaende in garderoben, kommoden, schaperaijen, tafels, stoelen, ledikanten, tin, koper en yzerwerk, en voorts alle ander huisgerief.

Als ook alle bakkersgereedschap met winkel en kraem.

TE KOOP
800 Mutsaerden bakkershout en eenige Krieken- en Noten-boomen, dienstig voor meubelmakers. Zich te bevragen by M. LONAY, pachter te Bernissem, by Sint-Truiden.

AVIS.
On demande une Fille de boutique, de préférence une demoiselle de la campagne, pour apprendre le commerce. S'adresser au bureau du journal.

Men vraegt eene Winkeldochter, by voorkeur eene jufvrouw van het dorp, om de commercie te leeren. Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

TE HUREN tegen Half-Meert aenstaende het
COMMERCIE-HUIS,
genaemd de **GULDEN VISCH,**
op de Ridderstraet.
Zich te verwoegen voor de conditien N° 694, in de Hamelstraet.

UIT TER HAND
TE HUREN

Eene GRAEN-WATFRMOLEN met dry koppelen steenen, op de rivier de Gheete, tegen den steenweg van Diest op Hasselt, voor den 3 October 1862, toebehoorende aan den Heer Vandenhove, ondervoorzitter by de regtbank te Leuven, alwaer de liefhebbers zich kunnen presentereen, of op zyn buitengoed te Herck de-Stad.

VINKENSTRYD.
De Societeit der Vinken van de gemeente Wellen, geeft op Zondag, 15 Juny, by Gerard Vanbilsen, te Wellen, op het dorpsplein, een grooten Vinkenstryd, waerop et vier schoone pryzen zyn te verdienen.

MILITAIRE PLAETSVERVANGING.

ZAEKWAERNE-MER, **M. VANDERHALLEN,** PRINCIPALE AGENT
VAN VERSCHILLENDE ASSURANTIN, TE OPGRIMBY, PROVINCE LIMBURG,

heeft de eer aen het publiek kenbaer te maken, dat hy zich gelast met de militaire remplacements in Limburg en voor geheel Belgie, met den zekersten waarborg en met alle gemak van betding.

GROOT MAGAZYN
VAN

KOLEN EN GRUIS

BOUWINGSHOUT, INLANSCHE DENNEN, EIKEN, ENZ.

M. L'HOIR zoon en zuster, Thiensche straet, 61. by de statie van den yzeren weg, te St-Truiden, hebben de eer hunne menigvuldige kalanten te verwittigen, dat by hen te verkrygen is, aen de geringste pryzen, allerhande soorten van Kolen en Gruis.

Men vindt in hun magazyn, naby de Statie, dennensparren, eerste kwaliteit, dienstig voor timmerwerk, wagemakerei en ander gerief, van verschillende lengten, van 15 tot 60 a 70 meterslengte op 3, 4, 5, 6 en 7 duimen dikte.

Men kan naer verlangen op hurne bosschen laden, gelegen langs den steenweg van St-Truiden naer Rummer.

Hun magazyn is insgelyks voorzien van dennen en eiken balken van allerhande soorten en grooten.

Het groote gemak van lading, de groote keus en de voordeelige pryzen doen hen verhoppen, dat het geëerde publiek zal voortgaen niet lieu te bevoordeelen met zyne gewoone goedgunstigheid.

ANGLO-BITTER

waervan er maer een Depot is in Belgie, te weten by

HUBERT VANWEST,

GROOTE MERKT, N° 2, TE SINT-TRUIDEN.

Het ANGLO-BITTER, die zoo smakelyk liker, is ook heden algemeen bekend voor hare verscheidene genezende hoedanigheden. Zy vereenigt lus het aengename met het nuttige. Begelmatig genomen des voormiddags of 's avonds voor het slaen gaen, helpt zy de digestie, zuivert zy het bloed en stilt de zenuwen. Het Anglo-Bitter is daerenboven een uitnemend bewaringsmiddel tegen het besag of de geraektheid, tegen alle zwaerlyghheid, lichaemsverstropping, opstopping der lever, wormen, zuer en ander ongemak in de maeg en ingewanden. Hetzelve bevecht de zinkingen op de birst, het koliek en ook de steenzekten of amdejen. Maer het kan niet genoeg geprezen worden als

een slymverdryvend middel, want het zuivert op eene ongevoelige wyze het lichaem van deze en andere soortgelyke kwade humeuren, en betet die ook van in 't lichaem te komen. Het slym, gelyk men heden genoeg weet, is een zeer schadelijk vucht, waeraen men de meeste ziekten te wyten heeft.

Het Anglo-Bitter, 's morgens en 's avonds genomen, verdryft en voorkomt dus al wat aen het lichaem schadelijk is, heeft daerdoor den allerbesten invloed op de borst, maeg en ingewanden, en kan gevolgelyk niet dan het lichaem in eene volkomene en frissche gezondheid onderhouden.

TE BEKOMEN BY DENZELVEN:
alle soorten van Wynen, Likeuren en Cigaren, Lambic-Mousseux, Leuensch Bier, Champagne der huizen Schyrs-Dorlodot en Couvert.

NIEUWE
MARMERSLYPERY EN STEENHOUWERY

by **H. AERTS** en **G. POULING,**
IN DE DIESTERSCHE STRAET, N° 515 TE ST-TRUIDEN.

Hubertus Aerts en G. Pouling hebben de eer aen het publiek kenbaer te maken dat zy eene groote Marmerlypery en Steenhouwery komen te stichten.

Men vindt by hen allerlei soorten van marmer schouwen, marmer plaeten voor tafels, enz. Alles aen de geringste pryzen.

Zy belasten zich met alle ondernemingen en alle hoegenaemde reparatien van alles wat dit ambt betreft.

N. B. Hubertus AERTS gaet altyd voort met alles wat de gebouwschildering, het kamerbehangen en de glazenmakery betreft.

MAGAZYN
VAN

KOLEN EN GRUIS

Guillaume MASSA, van Buvingen, maekt het geëerde publiek bekend, dat hy zich gelast met het leveren van Kolen en Gruis, eerste kwaliteit, aen de geringste pryzen, per wagon en per halven wagon. Men kan by hem brand bekomen, naer verlangen, uit alle koolkuilen, voor keukenvuren, smedereijen en kareelovens, aen dezelfde pryzen als op de kuil, en met alle gemak van betaling.

Zyn Magazyn is insgelyks voorzien van schoone dennen, kepers, balken, rekwerk en van al wat den timmer- en rademakersstiel aengaet.

WAERSCHUWING.

Daer er vandaeg eene zekere soort van personen zyn die de vervalsching overal en in alles uitoefenen, zoo ben ik verpligt het geëerde publiek bekend te maken, maer byzonder de bewooners der dorpen, dat al de likeuren welke valschelyk onder mynen naem te koop aangeboden worden, van my niet komen, noch nooit van dorp tot dorp zullen worden rondgeleurd.

G. BALTUS, Negociant, in den Olifant, St-Truiden.

MEN VRAEGT
VERWERSGASTEN.

Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

BELGISCHE HYPOTHEEK-BANK
gevestigd te Brussel, Koninglykestraet, N° 25.

PANDBRIEVEN
(GRONDOBLIGATIEN.)

Interest gevende volgens hunnen duer 4 of 4 1/2 ten honderd, betaalbaer per zes maanden.

Den 1sten Mei en den 1sten November, hetzy op het bureel der Bank, hetzy by hare Agenten.

MEN VRAEGT
SCHOENMAKERSGASTEN,

Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

AVIS IMPORTANT.

J. PETERS, FILS ET Cie.
artiste mécanicien, entrepreneur de Puits artésiens.

a l'honneur d'informer le public qu'il vient de s'établir en la dite qualité comme successeur de son père F. PETERS, Marché au Lois N° 701, St-Trond.

Il se charge de la PERFORATION de Puits ARTÉSIENS. de fournir de l'eau à toutes sortes de pompes et aux grands puits.

Il est pourvu d'un grand nombre de certifications, constatant le succès et les avantages des beaux et nombreux puits artésiens qu'il a faits partout, et parmi lesquels il s'en trouve qui donnent 3000 litres d'eau par minute et dont le jet s'élève à 20 pieds au-dessus du sol.

Il se charge aussi de la recherche de toutes sortes de matières minérales, de conduits d'eau artificielle et du dessin des plans pour tout ce qui concerne son métier, ainsi que du rétablissement des puits qui par suite de mauvaise exécution ont cessé de fournir de l'eau.

Ses instruments sont des plus propres et des plus aptes à percer toutes sortes de pierres et à surmonter tous les obstacles.

Il perfore des puits de toutes les profondeurs.

Le tout au plus bas prix.

Il demande de suite un ou deux bons ouvriers, versés dans le métier, contre bon salaire.

LETTERKUNDIG
BERIGT.

Daer wy op aendringen van vele ons toegenegene personen onzen onderhavigen feuilleton « DE ZOT » in een boekdeel gaen uitgeven, is de prijs vastgesteld:

Voor de intekenaers, fr. 1,25.
Voor de nietintekenaers, fr. 1,50.
eerstdaags te bekomen in onzen winkel.

KEGEL-KONKOERS

by J. LINDEBRITS, in de WYNDRIEF, in de Koestraet, zal er een Jagtigeweer en twee Pistolen, nieuw systeem, telkens elken zondag namiddag afgekeld worden.

VERTREK-UREN VAN DEN
YZEREN WEG.

St-Truiden naer BRUSSEL, LUIK, ANTWERPEN en GENT:

'S morgens 8 uren 15 minuten.
Na middag 1 » 46 » (Exp-trein)
'S avonds 8 » 00 »

St-Truiden naer HASSELT, MAESTRICHT en AKEN:

'S morgens 9 uren 34 minuten.
Na middag 8 » 57 » (Vitesse)

St-Truiden naer HASSELT:
'S avonds 9 » 20 »

Postwagendienst
Van St-Truiden naer Tongeren: 's morgens om 9 ure en namiddag om 4 ure.